VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi**
(nr 138)
z dnia 20 kwietnia 2017 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 138)

20 kwietnia 2017 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, obradująca pod przewodnictwem posła **Jana Krzysztofa Ardanowskiego (PiS)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, przeprowadziła:

– pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o finansowaniu wspólnej polityki rolnej (druk nr 1481).

W posiedzeniu udział wzięli: **Jacek Bogucki** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikiem, **Andrzej Skrobiszewski** zastępca dyrektora Biura Analiz i Programowania Agencji Rynku Rolnego, **Anna Demusiak** naczelnik Wydziału Wspólnej Polityki Rolnej i Funduszu Spójności w Departamencie Instytucji Płatniczej Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikiem, **Andrzej Kojtych** główny specjalista kontroli państwowej w Departamencie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli, **Piotr Baryga** radca prawny w Wydziale ds. Legislacji Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, **Grzegorz Anczewski** doradca w Biurze Krajowej Rady Izb Rolniczych, **Jacek Podgórski** dyrektor Instytutu Gospodarki Rolnej, **Marian Curyło** przewodniczący Komitetu Sprawiedliwości i Praw Człowieka Związku Polskich Parlamentarzystów, **Stanisław Parafiniuk** prezes zarządu Instytutu Maszyn Spożywczych, **Beata Trzcińska** specjalista w Biurze Federacji Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych oraz **Aleksander Zaręba** członek NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność".

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Magdalena Kowalska i Dariusz Rzepnikowski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Dariusz Dąbkowski i Konrad Nietrzebka** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Dzień dobry. Witam państwa serdecznie. Otwieram posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Witam wszystkich przybyłych gości, a w szczególności pana ministra Jacka Boguckiego, panią dyrektor Aleksandrę Szelągowską.

W porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia mamy pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o finansowaniu wspólnej polityki rolnej. Projekt jest zawarty w druku nr 1481.

Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę. Stwierdzam przyjęcie porządku dziennego.

Przed przystąpieniem do realizacji porządku posiedzenia mam pytanie – czy na sali znajdują się osoby, wykonujące zawodową działalność lobbingową? Jeżeli tak, to proszę o przedstawienie się i poinformowanie, jaką instytucję reprezentują. Nie widzę.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Marszałek Sejmu skierował 13 kwietnia rządowy projekt ustawy z druku nr 1481 do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi do pierwszego czytania. Myślę, że państwo zapoznali się z projektem, ale poproszę pana ministra rolnictwa o przedstawienie projektu ustawy.

Proszę bardzo, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jacek Bogucki:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. W projekcie ustawy o zmianie ustawy o finansowaniu wspólnej polityki rolnej zaproponowaliśmy rozwiązania, umożliwiające przekazywanie środków z budżetu państwa na wyprzedzające finansowanie operacji w ramach działania Transfer wiedzy i działalność informacyjna, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, realizowanych przez samorządowe lub pań-

stwowe szkoły rolnicze lub leśne. Działania z zakresu Transferu wiedzy i działalności informacyjnej są kierowane do jednostek naukowych i uczelni oraz publicznych podmiotów doradczych, a więc do ośrodków doradztwa rolniczego, izb rolniczych, Centrum Doradztwa Rolniczego, a także do jednostek samorządu terytorialnego i organów administracji rządowej, prowadzących szkoły rolnicze. Pomimo to brak możliwości wyprzedzającego finansowania szkół rolniczych, będących państwowymi lub samorządowymi jednostkami budżetowymi, uniemożliwiłby tym jednostkom realizację tego działania.

Refundacja z budżetu poniesionych wydatków na wyprzedzające finansowanie będzie stanowiła dochód budżetu państwa, a więc będzie to neutralne dla budżetu. Pomoc finansowa w ramach poddziałania Transfer wiedzy i działalność informacyjna jest skierowana do podmiotów, które zostaną wyłonione w konkursach.

Pomoc dotyczy po pierwsze wsparcia na działania dotyczące kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności. Po drugie są to projekty demonstracyjne oraz działania informacyjne. Wydatki na te działania są zaplanowane w ramach limitu przeznaczonego na realizację PROW. Szacujemy, że wydatki i dochody z tytułu finansowania wyprzedzającego będą w 2017 r. wynosić 9 mln zł, w 2018 r. będzie to 16 mln zł, a w kolejnych latach będzie to odpowiednio 4 mln zł i dwa razy po 3 mln zł oraz 2 mln zł. W przypadku szkół rolniczych prowadzonych przez ministra wydatki będą planowane w części 32 – Rolnictwo. W przypadku jednostek samorządowych będą planowane i realizowane w części 85 budżetów wojewodów.

Proponujemy, aby nowe rozwiązania zaczęły obowiązywać po 14 dniach od ogłoszenia.

Jest to zmiana korzystna dla samorządów, dla szkół samorządowych, a także dla szkół prowadzonych przez ministra rolnictwa, ponieważ pozwala na zrealizowanie zadań i przystąpienie do konkursów na prowadzenie tego typu działań. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Bardzo dziękuję.

Otwieram debatę w sprawie ogólnych zasad projektu. Czy ktoś z państwa chce zadać pytanie? Odnosi się to zarówno do państwa posłów, jak i do naszych gości, partnerów społecznych.

Proszę bardzo, pani poseł Dorota Niedziela.

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Chciałam zapytać pana ministra o pewną kwestię, bo analizując uzasadnienie pan minister przedstawił, że projekt dotyczy tylko szkół, a tymczasem projekt jest znacznie szerszy. Projekt jest szerszy, ponieważ nie dotyczy tylko szkół, jednostek naukowych i uczelni, ale też wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego, Centrum Doradztwa Rolniczego, jednostek samorządu terytorialnego, Centrum Kształcenia Praktycznego oraz wszystkich innych podmiotów i konsorcjów, stworzonych z tych podmiotów. A więc wydaje mi się, że mówienie tylko o szkołach jest za wąskie; myślę, że trzeba mówić o szeroko pojętym propagowaniu i uzyskiwaniu pieniędzy na szkolenia wszelkiego rodzaju w różnych jednostkach i konsorcjach, tworzonych przez te jednostki.

Moje pytanie brzmi następująco – kto będzie decydował o tym, kto uzyska pieniądze i wcześniejsze możliwości finansowania? Czy będzie to komisja? Pewnie projekty oczywiście będą przechodziły przez komisje, ale czy będzie to komisja w ministerstwie, czy będą o tym decydowały komisje terenowe?

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Bogucki:

Jeśli chodzi o prefinansowanie, o finansowanie wyprzedzające, dotyczy to tylko jednostek sektora finansów publicznych, a więc w tym przypadku jednostek budżetowych. Nie dotyczy to osób prawnych. A wymienione przez panią przewodniczącą, przez panią poseł ośrodki doradztwa rolniczego są osobami prawnymi, uczelnie także. A więc tutaj takiej możliwości nie będzie. Ale oczywiście konkurs jest otwarty dla wszystkich wymienionych przeze mnie instytucji; dla wszystkich wymienionych w uzasadnieniu instytucji. A więc o pomoc mogą się ubiegać, natomiast wyprzedzające finansowanie ma dotyczyć tylko tej formuły prawnej, w której nie ma możliwości zaciągania zobowiązań, niepokrywanych przez plan budżetowy – i stąd ta zmiana.

Natomiast jeśli chodzi o samą procedurę rozpatrywania wniosków, procedurę naboru, to zgodnie z rozporządzeniami, które albo już są opublikowane, albo będą opublikowane, przeprowadzane są konkursy na realizację i przygotowania operacji szkoleniowych. Konkursy są przygotowywane zgodnie z procedurami wynikającymi z PROW, zgodnie z rozporządzeniami wykonawczymi do ustawy, a także zgodnie z przyjmowanymi przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa procedurami postępowań. Z tego typu działaniami mieliśmy już wielokrotnie do czynienia. Zachowana jest tu pełna przejrzystość i kontrola nad systemem rozdysponowywania środków. Tak, jak powiedziałem, jest on troszkę w oderwaniu od zmiany w ustawie, bo zmiana w ustawie pozwala tylko na to, żeby umożliwić jednostkom budżetowym, które nie mogą zaciągnąć zobowiązań, przystąpienie do konkursu i później zrealizowanie jego warunków; oczywiście wówczas, gdy wygrają konkurs. Natomiast nie zmieniamy niczego w zasadach dotyczących realizacji samych konkursów i dostępności do nich.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Dobrze. Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze pytania?

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Chciałabym dopytać. Rozumiem, że konkretnie są to tylko szkoły? Tak? Wydaje mi się, że z tego zapisu wynika, że jednostki budżetowe... Czy np. przedstawiciele starostwa i samorządów nie mogą się ubiegać? Robiąc na przykład poprzez szkoły...

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Bogucki:

Mogą poprzez szkoły.

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Ale tylko i wyłącznie poprzez szkoły. Wtedy pieniądze...

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Bogucki:

Tak zostało to zapisane w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Tak. A więc jeśli samorząd chce organizować kurs czy jakieś szkolenie, to robi to albo poprzez miejscowe szkoły, albo jednostki doradztwa rolniczego.

Rozumiem, że wątpliwości Ministerstwa Spraw Zagranicznych, które budził fakt, iż jednak umowę podpisywać będzie dyrektor szkoły, zostaną w ten sposób ominięte. Dyrektor będzie jakby przedłużeniem, dostanie pełnomocnictwo od jednostki budżetowej, tak? Czy w przedstawionej wersji zapisu MSZ nie podtrzymuje swojego zarzutu?

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Proszę bardzo, panie ministrze. Pan czy pani dyrektor – kto chce zabrać głos?

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Bogucki:

Proszę, może pani dyrektor. Proszę bardzo.

Dyrektor Departamentu Finansów MRiRW Aleksandra Szelągowska:

Odpowiadam, jeśli można.

Szanowni państwo. Otóż to jest w ten sposób skonstruowane, że w ustawie zaproponowaliśmy prefinansowanie, żeby było to zgodne ze sztuką ustawy o finansach publicznych. Jednostka budżetowa – czy jest państwowa, czy samorządowa – nie może otrzymywać żadnych zewnętrznych środków na swoją działalność, w tym również na działalność usługową, jaką będzie świadczyła w postaci szkoleń z PROW. W związku z tym otrzymuje wcześniejsze finansowanie na realizację swoich działań, swoich projektów. Następnie, jeżeli złoży wniosek do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, to w kwocie równoważnej udziałowi środków europejskich natychmiast zostanie to przekazane na dochody budżetu państwa. Tym sposobem zamykamy całe źródło finansowania i zwrotu poniesionych wydatków z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Dostanie?

Dyrektor Departamentu Finansów MRiRW Aleksandra Szelągowska:

Dostanie; jeśli nie dostanie, to wtedy będzie problem, dlatego że to będzie wydatek po stronie wydatkowej budżetu państwa, natomiast nie będzie pokrycia po stronie dochodowej. W związku z tym będzie to wtedy tylko i wyłącznie wydatek. Jest to ryzyko, które podejmuje szkoła; ale oczywiście jest to prawie zerowe ryzyko, dlatego że tak są skonstruowane projekty, żeby zawsze były to koszty kwalifikowane. Zresztą warto dodać, że rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, które najprawdopodobniej ukaże się jeszcze w tym tygodniu bądź w przyszłym tygodniu, szczegółowo określi, jakie koszty kwalifikujące się do refundacji mogą być wydatkowane i tym samym mogą być prefinansowane.

Jeżeli natomiast chodzi o to, który podmiot podpisuje umowę, zgłaszając się do realizacji poszczególnego działania, poszczególnych projektów w ramach tego działania, to co się dzieje ze względu na to, że szkoły są prowadzone przez organy prowadzące? W przypadku szkół rolniczych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi organem prowadzącym jest minister rolnictwa; ale żeby z projektem mógł wystąpić dyrektor szkoły, to dyrektor otrzymuje pełnomocnictwo, upoważnienie ze strony organu prowadzącego, czyli upoważnienie od Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Analogiczne zasady obowiązują przy projektach realizowanych w ramach programów operacyjnych poza PROW. Dajemy dyrektorom szkół pełnomocnictwa. Pan minister podpisuje upoważnienie i w tym momencie dyrektorzy występują już jako minister, ale jako jednostka budżetowa. Też oczywiście w ramach programów operacyjnych otrzymują prefinansowanie w ten sam sposób, w jaki będą otrzymywać w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, czyli otrzymują prefinansowanie z wydatków budżetowych – po to, żeby po refundacji otrzymać zwrot na dochody.

Jest to trochę skomplikowane, ale zasady te wynikają z ustawy o finansach publicznych, która nie dopuszcza zewnętrznych źródeł finansowania.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Dobrze. Dziękuję bardzo.

Widzę, że jeszcze ktoś się zgłasza i chciał zadać pytanie.

Proszę się przedstawić.

Radca prawny w Wydziale ds. Legislacji Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych Piotr Baryga:

Dziękuję. Piotr Baryga, Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych.

Chciałbym zapytać o to, w jaki sposób szkoły leśne mają uczestniczyć w tym całym programie z uwagi na to, że nadzór nad nimi sprawuje inny minister; jest nim Minister Środowiska. Mam zatem pytanie, w jaki sposób szkoły leśne zostaną potraktowane?

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Proszę bardzo, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Bogucki:

Dokładnie w taki sam sposób, w jaki będzie to czynił minister rolnictwa.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Wątpliwości zostały rozwiane.

Czy jeszcze są pytania? Nie widzę.

Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi na tym etapie prac? Nie widzę. Dziękuję bardzo.

Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania rządowego projektu ustawy z druku nr 1481.

Proponuję przejść do rozpatrzenia projektu. Sprzeciwu nie widzę.

Proszę państwa – tytuł ustawy. Czy ktoś jest przeciwny takiemu tytułowi ustawy? Nie widzę. Stwierdzam, że przyjęliśmy tytuł ustawy.

Zmiany w art. 1. Są dwie zmiany w art. 1. Zmiana pierwsza. Czy ktoś ma uwagi do zmiany pierwszej? Rząd? Nie ma. Biuro Legislacyjne? Nie ma uwag.

Czy ktoś jest przeciwny przyjęciu zmiany pierwszej? Nie widzę.

Stwierdzam, że przyjęliśmy zmianę pierwszą w art. 1.

Przechodzimy do zmiany drugiej w art. 1. Biuro Legislacyjne? Nie ma uwag. Rząd? Nie ma uwag.

Czy ktoś jest przeciwny przyjęciu zmiany drugiej w art. 1? Nie widzę.

Stwierdzam, że przyjęliśmy zmianę drugą w art. 1.

Cały art. 1 z dwiema zmianami. Czy ktoś jest przeciwny przyjęciu art. 1 z dwiema zmianami? Nie widzę.

Stwierdzam, że przyjęliśmy art. 1.

Przechodzimy do art. 2. Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi? Nie ma. Pan minister? Nie ma.

Czy ktoś z państwa jest przeciwny przyjęciu art. 2? Nie widzę.

Stwierdzam, że przyjęliśmy art. 2.

Ustawa w całości. Ustawa o zmianie ustawy o finansowaniu wspólnej polityki rolnej. Czy ktoś jest przeciwny przyjęciu ustawy z przyjętymi zmianami? Nie widzę.

Stwierdzam, że Komisja rolnictwa przyjęła ustawę.

Przystępujemy do wyboru sprawozdawcy. Proszę bardzo, kto z panów czy z pań chce się zgłosić? Pan Duda.

Proponuję pana posła Jana Dudę. Czy ktoś jest przeciwny? Nie widzę. Wybraliśmy sprawozdawcę.

Pytanie do przedstawiciela rządu. Czy poprawki, będące wynikiem prac Komisji, zawierają postanowienia sprzeczne z prawem Unii Europejskiej? Czy zasadne jest wystąpienie przez Komisję o opinię Ministra Spraw Zagranicznych?

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Bogucki:

Nie ma poprawek.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Nie ma poprawek.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny. Protokół z posiedzenia będzie wyłożony do przejrzenia w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Zamykam posiedzenie Komisji.

Bardzo dziękuję za sprawne przegłosowanie. Dziękuję bardzo.